

- projekt

USTAWA
z dnia [...]
o Komisji Edukacji Narodowej i Rzeczniku Praw Uczniowskich
oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(Akt nowego otwarcia dla szkoły)

Rozdział 1
Komisja Edukacji Narodowej

Art. 1. 1. Ustanawia się Komisję Edukacji Narodowej, zwaną dalej „Komisją”.

2. Siedzibą Komisji jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Obsługę merytoryczną, administracyjną i biurową Komisji zapewnia Biuro Komisji.

Art. 2. Do zadań Komisji należy:

- 1) inicjowanie i prowadzenie dyskusji i konsultacji publicznych w zakresie problemów funkcjonowania systemu oświaty, a także współpraca w tym zakresie z interesariuszami systemu oświaty;
- 2) pozyskiwanie i analiza informacji i badań na temat funkcjonowania systemu oświaty;
- 3) opracowanie i przedłożenie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projektu strategii rozwoju systemu oświaty w rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r., poz. 1259);
- 4) opracowanie i przedłożenie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projektów aktów normatywnych niezbędnych do realizacji strategii, o której mowa w pkt 3;
- 5) opracowywanie i przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projektów innych aktów normatywnych w zakresie uzgodnionym z ministrem, w szczególności dotyczących podstaw programowych.

Art. 3. 1. Komisja w zakresie swoich zadań ustawowych jest organem niezależnym od innych organów władzy publicznej.

2. Komisja i Biuro Komisji podlegają nadzorowi Prezesa Rady Ministrów w zakresie:

- 1) zgodności działań Komisji z przepisami prawa i statutem;
- 2) prawidłowości wydatkowania środków publicznych.

3. Kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 4. 1. W skład Komisji wchodzi dwunastu członków, w tym:

- 1) trzech powołanych przez Sejm spośród kandydatów, którzy uzyskali poparcie co najmniej 50 organizacji pozarządowych, do których celów statutowych należy działalność w obszarze oświaty lub edukacji;
 - 2) trzech powołanych przez Marszałka Sejmu spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej jedną reprezentatywną organizację związkową w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. 2015 poz. 1240).
 - 3) dwóch powołanych przez Marszałka Sejmu spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej trzech przedstawicieli ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
 - 4) dwóch powołanych przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
 - 5) jeden powołany przez Prezydenta RP;
 - 6) jeden powołany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
2. Powołanie oznacza nawiązanie stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).
3. W skład Komisji może być powołana osoba, która:
- 1) ma obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw publicznych;
 - 2) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 3) nie należy do partii politycznej;
 - 4) posiada wyższe wykształcenie;
 - 5) wykazuje się wyróżniającym dorobkiem w zakresie badań naukowych lub działalności eksperckiej w obszarze oświaty;
 - 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, 284 i 322) oraz nie współpracowała z tymi organami.
4. Członkiem Komisji nie może być poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego lub osoba zajmująca inne niż członek Komisji kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1637), a także radny, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarz gminy, skarbnik gminy, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, członek zarządu województwa, skarbnik województwa oraz sekretarz województwa.
5. Członkiem Komisji nie może być także osoba, która pełniła którąkolwiek z funkcji wymienionych w ust. 43 w okresie dziesięciu lat poprzedzających powołanie w skład Komisji.

6. Kandydat na członka Komisji składa oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w ust. 3, a w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – także oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 5. 1. Kadencja Komisji trwa 1000 dnia, licząc od dnia jej pierwszego posiedzenia.

2. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej nie później niż w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W posiedzeniach Komisji z głosem doradczym mogą uczestniczyć przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, oraz Rzecznika Praw Uczniowskich oraz klubów parlamentarnych.

Art. 6. 1. Członkostwo w Komisji przed upływem kadencji Komisji wygasa z dniem:

- 1) śmierci członka Komisji;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji przez członka Komisji;
- 3) odwołania członka Komisji;
- 4) prawomocnego skazania członka Komisji za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Członka Komisji odwołuje organ, który go powołał, w przypadku stwierdzenia postępowania godzącego w dobre imię, bezstronność i rzetelność pracy Komisji.

3. Wygaśnięcie członkostwa w Komisji stwierdza Marszałek Sejmu.

Art. 7. 1. Przewodniczącym Komisji jest członek Komisji powołany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. Przewodniczący Komisji kieruje jej pracami, reprezentuje Komisję na zewnątrz oraz wykonuje innej czynności przewidziane w ustawie oraz w regulaminie działania Komisji.

Art. 8. 1. Członek Komisji nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia ani wykonywać innych zajęć o charakterze zarobkowym, w tym nie może prowadzić działalności gospodarczej, jeżeli byłoby to sprzeczne z obowiązkami członka Komisji lub podważałoby zaufanie do Komisji.

2. Do pracowników Biura Komisji stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk w Biurze Komisji oraz zasady wynagradzania, w tym stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk służbowych, z uwzględnieniem wzrostu uposażenia z tytułu wysługi lat.

Art. 9. 1. Komisja określa regulamin swojego działania.

2. Komisja tworzy może tworzyć zespoły doradcze i problemowe z udziałem przedstawicieli interesariuszy.
3. Komisja tworzy Młodzieżową Komisję Edukacji Narodowej jako organ doradczy Komisji z udziałem osób wybranych przez młodzieżowe rady gmin oraz samorządy uczniowskie na zasadach określonych w regulaminie Komisji.

Art. 10. 1. Biurem Komisji kieruje przewodniczący Komisji przy pomocy dyrektora Biura.

2. Komisja nadaje statut Biura Komisji, który określa jego organizację i szczegółowy zakres zadań.

Art. 11. Wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji i Biura Komisji są pokrywane z budżetu państwa.

Art. 12. 1. W realizacji swoich zadań Komisja współpracuje z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz jednostkom podległym i nadzorowanym przez tego ministra.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz jednostki nadzorowane przez tego ministra udostępniają Komisji informacje w zakresie przydatnym do realizacji jej zadań.
3. Komisja może zlecać jednostkom nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania opracowanie badań i analiz służących realizacji zadań Komisji, uzgadniając sposób realizacji i finansowania tych zadań.
4. Komisja może zlecać realizację zadań publicznych na zasadach przewidzianych ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

Art. 13. 1. Komisja przedkłada Sejmowi i Radzie Ministrów sprawozdania ze swojej działalności co sześć miesięcy, licząc od dnia pierwszego posiedzenia.

2. Sprawozdanie Komisji podawane jest do publicznej wiadomości.

Rozdział 2

Rzecznik Praw Uczniowskich

Art. 14. 1. Ustanawia się Rzecznika Praw Uczniowskich.

2. Rzecznik Praw Uczniowskich, zwany dalej „Rzecznikiem”, stoi na straży praw uczniów, zagwarantowanych w ustawach oraz statutach szkół i innych placówek edukacyjnych oraz monitoruje stan przestrzegania praw ucznia.

Art. 15. Na stanowisko Rzecznika może być powołana osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;

- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo ani umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) posiada wykształcenie wyższe;
- 5) cieszy się nieposzlakowaną opinią i daje rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań;
- 6) wyróżnia się wiedzą w zakresie oświaty i regulacji prawnych dotyczących praw człowieka, praw obywatelskich i praw ucznia oraz regulacji prawnych dotyczących systemu oświaty;
- 7) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, 284 i 322) oraz nie współpracowała z tymi organami.

Art. 16. 1. Rzecznik jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

2. Informację o naborze na stanowisko Rzecznika ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie biura oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie zawiera:

- 1) nazwę i adres biura;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem pracy, wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, nie może być krótszy niż 30 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Nabór na stanowisko Rzecznika przeprowadza zespół powołany przez Komisję Edukacji Naukowej, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

5. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 4, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

6. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 5, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

7. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż trzech kandydatów, których przedstawia Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 17. 1. Kadencja Rzecznika trwa 6 lat i rozpoczyna się z dniem jego powołania.

2. Ta sama osoba może być Rzecznikiem tylko jedną kadencję.

3. Kadencja Rzecznika wygasa w przypadku jego śmierci lub odwołania.

Art. 18. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, odwołuje Rzecznika przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty obywatelstwa polskiego;
- 3) trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków ze względu na stan zdrowia – stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- 4) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) rażącego naruszenia przepisów ustaw w związku z pełnieniem funkcji Rzecznika;
- 6) naruszenia zakazów, określonych w art. 19.

Art. 19. Osoba powołana na stanowisko Rzecznika nie może:

- 1) zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska naukowo-dydaktycznego lub naukowego w szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innej jednostce naukowej, ani wykonywać innych zajęć zawodowych;
- 2) należeć do partii politycznej;
- 3) wykonywać innych czynności, które pozostają w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogą wywołać podejrzenie o jego stronniczość lub interesowność;
- 4) prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z obowiązkami i godnością jego urzędu.

Art. 20. Rzecznik, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, może ustanowić swoich pełnomocników terenowych.

Art. 21. 1. Do zadań Rzecznika należy:

- 1) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących systemu oświaty oraz praw ucznia;
- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona praw człowieka, praw obywatelskich i praw ucznia;
- 3) inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie związanym z prawami ucznia;

- 4) informowanie właściwych organów nadzoru lub kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu organów władzy publicznej oraz szkół i innych placówek;
 - 5) zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi, w sprawach dotyczących uczniów;
 - 6) występować do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskami o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych;
 - 7) żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa wszczynane z urzędu;
 - 8) zbieranie informacji o przypadkach naruszenia praw ucznia oraz opracowywanie na ich podstawie rekomendacji, analiz i raportów w zakresie praw ucznia;
 - 9) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę aktów prawnych w zakresie ochrony praw ucznia;
 - 10) przedstawianie właściwym organom władzy publicznej, organizacjom i instytucjom oraz organizacjom zrzeszającym nauczycieli ocen i wniosków zmierzających do zapewnienia skutecznej ochrony praw ucznia;
 - 11) analiza skarg uczniów w celu określenia zagrożeń i obszarów w systemie edukacji wymagających naprawy;
 - 12) opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o ochronie praw ucznia;
 - 13) współpraca z organami władzy publicznej w celu zapewnienia uczniom przestrzegania ich praw, w szczególności z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz z Komisją Edukacji Narodowej.
2. W celu wykonywania zadań Rzecznik może zawierać umowy na przeprowadzenie badań lub sporządzenie ekspertyz i opinii.

Art. 22. 1. Podjęcie czynności przez Rzecznika następuje z urzędu lub na wniosek.

2. Z wnioskiem mogą zwracać się do Rzecznika uczniowie, ich opiekunowie prawni oraz organizacje działające na rzecz ochrony praw człowieka, praw obywatelskich i praw ucznia.

3. Rzecznik wszczyna postępowanie wyjaśniające, jeżeli poweźmie wiadomość co najmniej uprawdopodobniającą naruszenie praw ucznia, obejmującą w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy;
- 2) oznaczenie ucznia, którego praw sprawa dotyczy;
- 3) zwięzły opis stanu faktycznego.

4. Wniosek kierowany do Rzecznika jest wolny od opłat.

5. Rzecznik może wszcząć postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy, biorąc pod uwagę w szczególności uzyskane informacje co najmniej uprawdopodobniające naruszenie praw ucznia.

Art. 23. Rzecznik po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem może:

- 1) podjąć sprawę,
- 2) poprzestać na wskazaniu wnioskodawcy przysługujących mu lub uczniowi środków prawnych,
- 3) przekazać sprawę według właściwości,
- 4) nie podjąć sprawy

– zawiadamiając o tym wnioskodawcę i ucznia, którego sprawa dotyczy.

Art. 24. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 23 pkt 1, Rzecznik może:

- 1) samodzielnie prowadzić postępowanie wyjaśniające;
- 2) zwrócić się o zbadanie sprawy lub jej części do właściwych organów, w szczególności organów nadzoru, prokuratury, kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej, zgodnie z ich kompetencjami.

2. Prowadząc postępowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Rzecznik ma prawo:

- 1) zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu;
- 2) żądać złożenia wyjaśnień oraz zapewnienia dostępu do dokumentów, przez podmioty tworzące system oświaty;
- 3) żądać złożenia wyjaśnień, przedstawienia akt każdej sprawy prowadzonej przez naczelne i centralne organy administracji państwowej, organy administracji rządowej, organy organizacji pozarządowych, społecznych i zawodowych, oraz organy jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, a także organy jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych;
- 4) żądać przedłożenia informacji o stanie sprawy prowadzonej przez sądy, a także prokuraturę i inne organy ścigania oraz żądać do wglądu w biurze akt sądowych i prokuratorskich oraz akt innych organów ścigania, po zakończeniu postępowania i zapadnięciu rozstrzygnięcia;
- 5) zlecać sporządzanie ekspertyz i opinii.

3. Rzecznik odmawia ujawnienia nazwiska i innych danych osobowych ucznia, w tym także wobec organów władzy publicznej, jeżeli uzna to za niezbędne dla ochrony praw tego ucznia, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 25. 1. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Rzecznik może:

- 1) wyjaśnić wnioskodawcy i uczniowi, którego sprawa dotyczy, że nie stwierdził naruszenia praw ucznia;
- 2) skierować wystąpienie do szkoły lub placówki;
- 3) zwrócić się do organu nadrzędnego nad jednostką, o której mowa w pkt 2, z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Rzecznik wydaje decyzję administracyjną. Art. 127 § 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, 1705, 1860) stosuje się odpowiednio.
3. Na rozstrzygnięciorozstrzygnięcie ostateczne Rzecznika wnioskodawcy przysługuje skarga do sądu administracyjnego. Art. 52 § 3 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, 1705, 1860) stosuje się odpowiednio.
4. W wystąpieniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Rzecznik formułuje opinie lub wnioski co do sposobu załatwiania sprawy, a także może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub zastosowania sankcji służbowych.
5. Szkoła lub placówka, do których zostało skierowane wystąpienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku.
6. W przypadku gdy organy, organizacje lub instytucje publiczne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie informują Rzecznika o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku albo gdy Rzecznik nie podziela ich stanowiska, może zwrócić się do właściwej jednostki nadrzędnej o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa.
8. Rzecznik publikuje na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej dane dotyczące liczby nieudzielonych odpowiedzi, o których mowa w ust. 5.

Art. 26. W zakresie nieuregulowanym do postępowania prowadzonego przez Rzecznika stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 27. 1. Podmioty tworzące system oświaty oraz inne organy władzy publicznej, do których zwróci się Rzecznik, są obowiązane z nim współdziałać i udzielać mu pomocy. Podmioty te są obowiązane w szczególności:

- 1) zapewnić dostęp do akt i dokumentów spraw zakończonych;
- 2) udzielać żądanych przez Rzecznika informacji i wyjaśnień;
- 3) udzielać wyjaśnień dotyczących podstawy faktycznej i prawnej swoich rozstrzygnięć.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do informacji niejawnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 756, 1030, 1532).

4. Rzecznik jest obowiązany do ochrony oraz nieudostępniania podmiotom nieuprawnionym informacji i danych, uzyskanych zgodnie z ust. 1 i 2, jeśli stanowią one tajemnice prawnie chronione.

Art. 28. 1. Rzecznik corocznie, w terminie 90 dni od zakończenia roku kalendarzowego, informuje Prezesa Rady Ministrów oraz Komisję Edukacji Narodowej o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania praw ucznia, w tym przekazuje:

- 1) informację o prowadzonej działalności w obszarze monitorowania praw ucznia;
- 2) informację o przestrzeganiu praw ucznia w Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) wnioski oraz rekomendacje dotyczące działań, które należy podjąć w celu
- 4) zapewnienia przestrzegania praw ucznia.

2. Informacja Rzecznika podawana jest do wiadomości publicznej.

Art. 29. 1. Rzecznik wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rzecznika.

2. Biuro Rzecznika jest państwową jednostką budżetową.

3. Prezes Rady Ministrów, na wniosek Rzecznika, nadaje, w drodze zarządzenia, statut, który określa organizację Biura Rzecznika.

4. W statucie określa się w szczególności siedzibę Biura Rzecznika oraz pełnomocników terenowych Rzecznika, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia efektywnej realizacji zadań Rzecznika i kierując się potrzebą dekoncentracji.

Art. 30. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rzecznika Praw Uczniowskiego pokrywane są z budżetu państwa.

Rozdział 3

Przepisy zmieniające, epizodyczne, dostosowujące, przejściowe i końcowe

Art. 31. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z 2023 r. poz. 1586, 2005) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa w kwocie nie niższej niż 3% Produktu Krajowego Brutto prognozowanego w projekcie ustawy budżetowej na dany rok budżetowy.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 50:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Kurator oświaty:

- a) nie może być członkiem partii politycznej,
- b) nie może publicznie manifestować poglądów politycznych,
- c) nie może prowadzić działalności niedającej się pogodzić z obowiązkami i godnością sprawowanej funkcji.

1b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania niezwłocznie odwołuje kuratora oświaty w przypadku naruszenia zakazów, określonych w ust. 1a.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza konkurs i powołuje stałą komisję kwalifikacyjną do prowadzenia konkursów na kuratora, przeprowadzając ogłoszone konkursy. W toku konkursu ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze, zgodnie z modelem kompetencyjnym, określonym w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 9.”;

c) w ust. 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzi:”;

d) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„dwie osoby wskazane przez Szefa Służby Cywilnej wyróżniające się kompetencjami w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi”;

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do czasu powołania na stanowisko kuratora oświaty osoby wyłonionej w drodze konkursu wyznacza osobę pełniącą obowiązki kuratora oświaty.”;

f) skreśla się ust. 8;

g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko kuratora oświaty, wzór ogłoszenia o konkursie, tryb pracy komisji kwalifikacyjnej oraz sposób głosowania, a także możliwość unieważnienia konkursu w przypadku naruszenia przepisów dotyczących jego przeprowadzania oraz szczegółowe kryteria oceny w oparciu o model kompetencyjny kandydata, kierując się sprawnością i efektywnością prac komisji oraz potrzebą wyłonienia kandydatów posiadających doświadczenie, wiedzę i kompetencje kierownicze, niezbędne do pełnienia funkcji kuratora oświaty.”;

h) po ust. 11 dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„Do wicekuratorów stosuje się ust. 1a i 1b.”;

2) w art. 51 w ust. 1 po pkt 15 dodaje się pkt 15b w brzmieniu:

„15b) identyfikuje w działalności szkół i innych placówek przejawy nieuzasadnionego tworzenia obciążeń biurokratycznych, w tym zwłaszcza w zakresie przyjmowania przez szkoły lub placówki zbędnych wewnętrznych aktów prawnych”;

3) w art. 55:

a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) identyfikowaniu w działalności szkół i innych placówek przejawów nieuzasadnionego tworzenia obciążeń biurokratycznych, w tym zwłaszcza w zakresie przyjmowania przez szkoły lub placówki zbędnych wewnętrznych aktów prawnych.”;

b) w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zalecenia obejmują analizę nadmiernych obciążeń biurokratycznych, stwierdzonych w toku przeprowadzonych czynności nadzoru pedagogicznego.”;

c) w ust. 7 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę o stwierdzonych nadmiernych obciążeniach biurokratycznych, występujących w działalności szkoły lub placówki.”;

4) art. 86:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Udział ucznia w działalności, o której mowa w ust. 1, wymaga zgody opiekuna ustawowego ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – zgody tego ucznia. Istnienia zgody nie można domniemywać.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 152):

- 1) w art. 2 w pkt 2 po wyrazach „Rzecznika Praw Dziecka” dodaje się wyrazy: „Rzecznika Praw Uczniowskich”;
- 2) w art. 2 w pkt 4 po wyrazach „sekretarza stanu,” dodaje się wyrazy „członka Komisji Edukacji Narodowej,”.

Art. 34. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1915 oraz z 2019 r. poz. 1043) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 i 17 w brzmieniu:

„16) Urzędzie Komisji Edukacji Narodowej,
17) Biurze Rzecznika Praw Uczniowskich.”;

- 2) w art. 36 w ust. 5 po pkt 9c dodaje się pkt 9d i 9e w brzmieniu:

„9d) Komisji Edukacji Narodowej – dla urzędników Urzędu Komisji Edukacji Narodowej,
9e) Rzeczniku Praw Uczniowskich – dla urzędników Biura Rzecznika Praw Uczniowskich;”.

Art. 35. Kluby poselskie lub parlamentarne przedstawiają kandydatów na członków Komisji Marszałkowi Sejmu w terminie 23 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Głosowanie nad kandydatami na członków Komisji odbywa się na pierwszym posiedzeniu Sejmu po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 36. Kluby senatorskie lub parlamentarne przedstawiają kandydatów na członków Komisji Marszałkowi Senatu w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Głosowanie nad kandydatami na członków Komisji odbywa się na pierwszym posiedzeniu Senatu po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1

Art. 367. Minister właściwy ds. edukacji i wychowania w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ogłosi konkurs, o którym mowa w art. 50 ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym na mocy niniejszej ustawy.

Art. 378. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.